

Чипуке

ДЖУДЖЕТО, КОЕТО ИСКАШЕ
ДА СТАНЕ ВЕЛИКАН

Шандор Фогор

Художник Стефка Рагкова

Превод Иванка Павлова

Издателство „Фюм“

Съдържание

Чипике	5
У Чипике се пораждат вълнения	14
Чипике решава, че повече няма да продължава така	20
Дивият Прасчо Непослушника	30
Чипике, Ужаса на Гората	37
Къде е Страшния господин Пуринч?	44
Кой е Страшния господин Пуринч?	49
Чипике, разказвачът на приказки	53
Гост вкъщи	58
Невероятно объркване	64
Кукучи глухото	68
Истината побеждава	72
Внимание, потъваме!	78
Суровата действителност	82
Да ликуваме!	86
Мъка и печал	89
Ужас	94
Кажи истината и няма да съжаляваш!	99
Кукучи се съмнява	104
Най-големият вълшебник	110

ЧИПИКЕ, ЩАСТАЛИВИЯТ ВЕЛИКАН

Необикновената нощ	114
Голиатовият прах	120
Опиянението	127
Чипике избраникът	132
Сам	138
Необикновената сутрин	143
Ощастливяващата истина	151

ЧИПИКЕ

Джуджето, което искаше да стане великан

© Шандор Фодор, автор

© Издателство „Фюм“, 2021

Превод от унгарски Иванка Павлова

Художник Стефка Радкова

ISBN 978-619-199-588-2

Чипике

Чипике живееше в Гората.

Беше голям колкото кутрето ми и на шапката си носеше стрък момина сълза. Обитаваше хралупата на Гигантския бук и всички го обичаха. Такова мило и работливо гжудже като него не можеше да се намери по целия свят.

Ставаше рано сутрин. Измиваше се набързо с изворна вода, правеше няколко гимнастически упражнения, за да не напълнее, след това бодро се залавяше за работа. Проверяваше дали цветята са достатъчно ароматни, избърсваше листата им, после със стрък трева погъделичкваше Птицата по клюна.

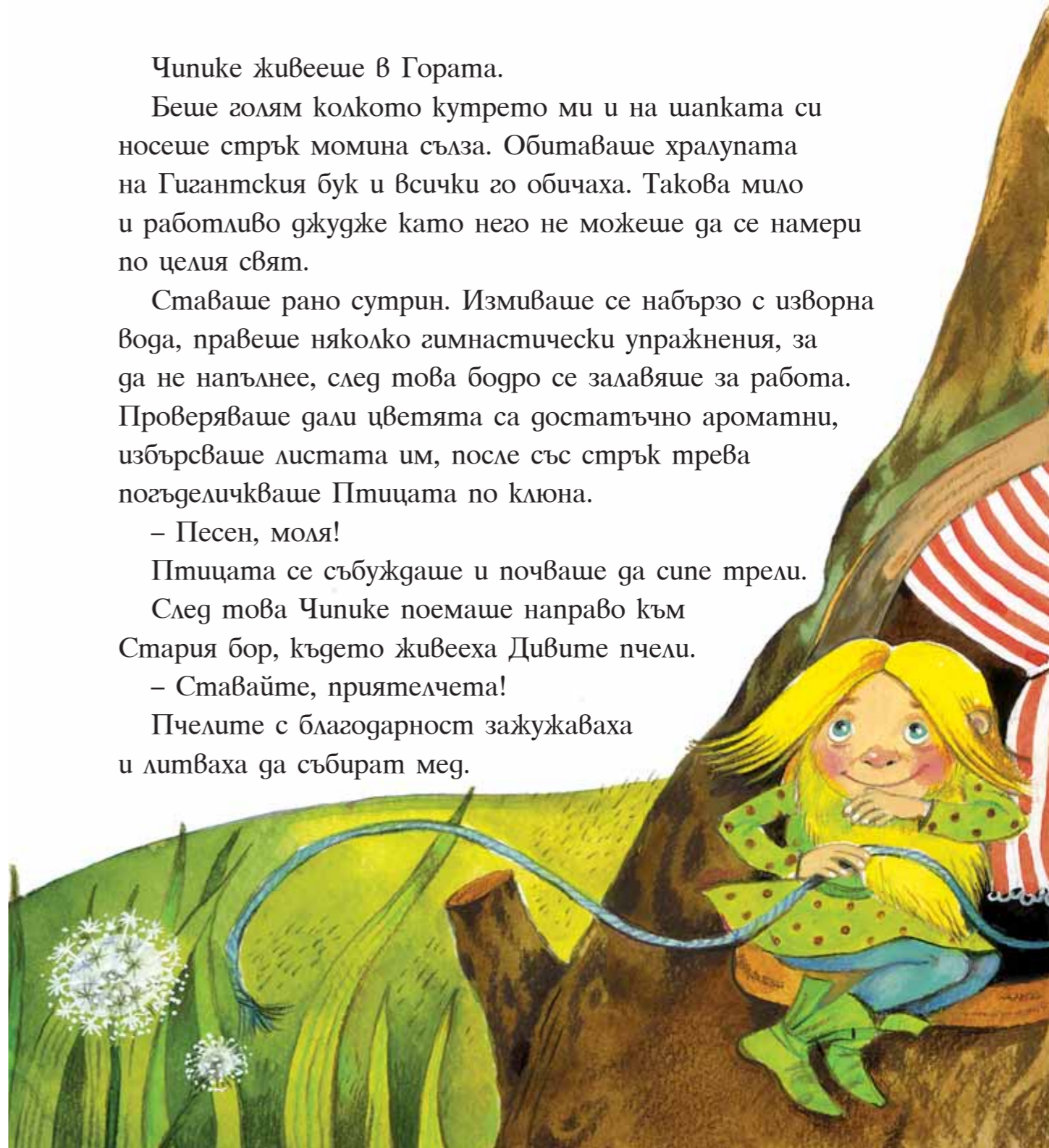
– Песен, моля!

Птицата се събуждаше и почваше да сипе трели.

След това Чипике поемаше направо към Стария бор, където живееха Дивите пчели.

– Ставайте, приятелчета!

Пчелите с благодарност зажужаваха и литваха да събират мед.

Заварваше катеричките вече будни. Цялото семейство правеше гимнастика на най-ниския клон на Стария бор. Чипике ги съзерцаваше известно време като познавач, после кимваше със задоволство и влизаше на пръсти у Таралежови, които сладко спяха – бяха легнали неотдавна, защото обхождаха Гората нощна смяна. Чипике оправяше забивките им и веднага тръгваше, за да прогони навреме дивия Прасчо Непослушника от Отровната мухоморка.

– Да не я изядеш, Непослушничко! Ако я излапаш, зле ще си изпатиш! Виж какъв назидателен пример ще ти покажа!

Чипике изпращаше няколко сиви мухи да кацнат върху Отровната мухоморка, за да види Прасчо, че той не приказва на вятъра. Обаче Прасчо Непослушника и на следващата заран седеше до Отровната мухоморка. И на третия ден също. Всеки ден.

– Струва ми се, Прасчо, че си невероятно глупав! – избухваше търпеливият Чипике, който вече не знаеше откъде да намира назидателни примери. В околността почти не бяха останали услужливи сиви мухи.

Когато Прасчо Непослушника най-сетне се стреснеше от примера и оставеше отровната гъба, Чипике поемаше към Горската поляна, където Кукучи Глухчото, наричан още Стопанина Кърт, се занимаваше с пресните къртичини.

Чипике преброяваше най-новите купчинки пръст, проверяваше гали са достатъчно пръхкави и се отправяше към червените мравки да научи прогнозата за времето.

Мравките умееха съвсем точно да определят дали се очаква времето да бъде сухо, или ще има заоблачаване, на места с превалявания от дъжд. При тях Чипике оставаше много малко – притесняваше се, че трудно ги различава една от друга. Изглеждаха му съвсем еднакви.

За сутринта тази обиколка беше достатъчна.

Тогава Чипике отиваше при Заека.

– Само без паника! – викваше той, щом зърнеше храста, в който живееше приятелят му. – Аз съм Чипике! Можем да тръгваме за закуска.

Отиваха заедно до Гигантския бук, където Птицата вече ги очакваше. Обикновено закусваха киселец и сладки корени, които Прасчо Непослушника беше така мил да изравя за тях от подножието на Скалата. В добавка с удоволствие си хапваха по две-три хвойнови зърна, след което си даваха малка почивка. Решаваха какво ще обядват и Чипике отново се отправяше към гората.

Трябваше да посочи на Майстор Кълвача подходящите за работа дървета. Това беше продължително занимание и на Чипике дори не му оставаше време да се подкрепи към десет часа. Набързо и на крак лапваше две ягоди, после отиваше да поучи Елена да бъде по-скромен. Обясняваше му, че ако някой има такива невиждано големи рога, това не му дава право да се големее. За поука му разказваше, че познава и други животни с почти толкова големи рога, колкото неговите, и въпреки това те не си придават важност, защото са скромни. Не назоваваше имената им,

за да не предизвика у Елена завист. Елена му благодареше за сърдечния съвет и през целия ден пасеше много по-скромно.

Така преминаваше по-голямата част от предобеда и най-после Чипике можеше да се върне при Заека.

– Не бой се, аз съм! – извикваше той, когато приближеше храста. Това предупреждение беше много необходимо, защото, ако Заека се стреснеше в дрямката си, можеше от уплаха така да побегне, че горкият Чипике да тича подире му чак до вечерта.

Двамата отново отиваха при Гигантския бук, където Птицата вече ги очакваше до подредената маса. Гощаваха се както обикновено с миналогодишни лешници, с шипки, моркови и диви черешки. След това Чипике си подгребваше на чист въздух.

Когато се събудеше, Охльо Бохльо вече го чакаше с проекта за новата си къщичка. Той не се залавяше със строежа, преди Чипике да е одобрил плана. Новият план всъщност по нищо не се различаваше от предишния, но въпреки това Чипике най-внимателно го проучваше: откъде да знае дали не е допусната грешка в изчисленията? Накрая кимваше одобрително с глава и Охльо Бохльо с въздишка на облекчение се залавяше за работа.

Късно следобед Чипике се отправяше към брега на Потока. По това време пъстървите тръзваха на лов и трябваше да се направлява движението им, за да не си пречат в голямата надпревара. Чипике се покатерваше върху Големия камък и оттам показваше накъде пътят е свободен и в коя посока има повече пеперуди. И въпреки това се случваше подир някоя по-едра молцова пеперуда да скочат две пъстърви и разбира се, нито една от тях не успяваше да я улови. Тогава Чипике добре се забавляваше.

– Ето на, виждате ли какво става, когато не внимавате?

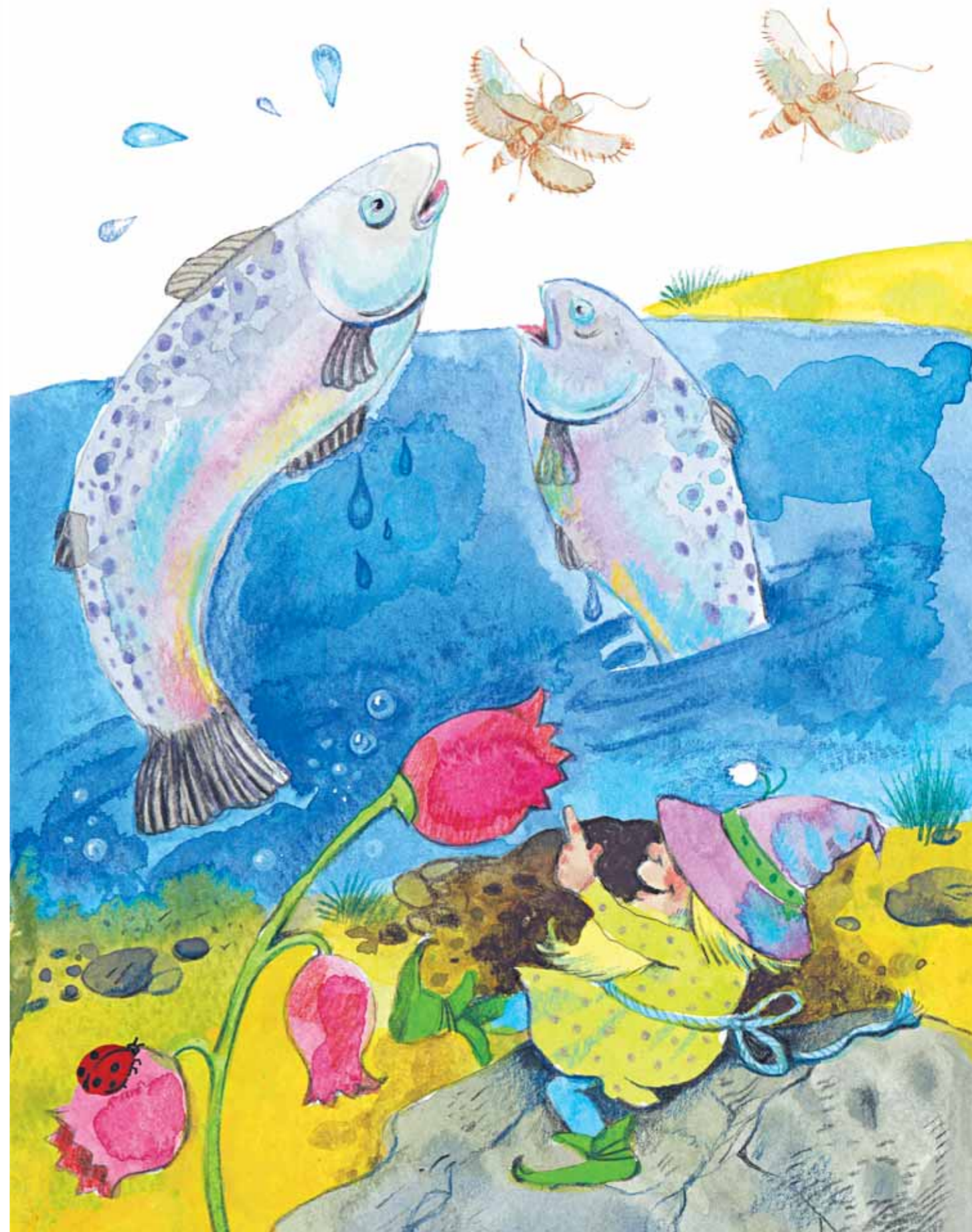
Докаато пъстървите се угощаваха, Чипике огладняваше и отиваше до Стария бор.

– Как върви работата, приятелчета?

Дивите пчели благодаряха сърдечно на Чипике за вниманието и слагаха три капки пресен мед върху едно свежо буково листо: да бъде така добър да го опита и да прецени какъв е днешният добив от гледна точка на качеството.

Добър беше. Отличен. И сега Чипике трябваше да се погрижи да не би Птицата да се заплесне на гости в съседите и да забрави да изпрати както подобава слънцето. После се заемаше с бръмченето на комарите по зрач, след което отиваше да събуди доктор Бухльо и да му напомни да навести своите болни.

Тъй като горските обитатели, дори и болните, денем обикаляха насам-натам, доктор Бухльо, също като Таралежите, беше принуден да работи нощна смяна.

Впрочем Чипике трябваше да се отбие и у Таралежови, за да им напомни да си подредят жилището, преди да излязат, защото е много приятно след работа да те очаква чист и подреден дом.

И преди да се мръкне – след съответното предупреждение – Чипике вече беше при Заека. Обикновено вечеряха сладки диви круши. Заека напразно обясняваше на приятеля си, че не бива да ги бели, защото витамините им са в кората.

След като се нахранеха, джудженцето пожелаваше приятни сънища на Заека и на Птицата, заръчваше им да се завият добре, пъхваше се в хралупата си, свършваше това-онова и си лягаше.

Най-често така преминаваха дните на Чипике с изключение на зимата, когато спеше непробудно. В гъждровно време той се скриваше под Големия репей и забавляваше Птицата и Заека с чудни приказки. В неделни дни, ако в гората дойдеха туристи, Чипике се появяваше по-рядко, но Птицата му донасяше вкусни трохи от припасите на излетниците.

Само едно нещо натъжаваше Чипике, но не много. Искаше му се – макар и съвсем малко, поне с половин пръст – да бъде по-висок. Всяка вечер той се мереше, което е трудно нещо в гората, тъй като тревата, гърветата и храстите постоянно растат и не бе възможно да се сравнява с тях, а нямаше метър.

Един ден край стария и порутен ловен дом Чипике намери гръжка на врата, която завърза с ластар от къпина, и с помощта на Заека я домъкна до вкъщи. С големи перипетии я натица в хралупата си и я изправи до стената. Предполагаше, че гръжката не расте, затова всеки ден се мереше по нея. За съжаление, не забелязваше да е пораснал и започна да ѝ се сърди. Подозираше, че коварната гръжка нарочно се удължава, за да го ядосва. Когато по тази причина много се натъжаваше, Птицата и Заека го утешаваха.

– Не се огорчавай, Чипике. Вярно е, че си малък, но си строен.

– Така е – кимаше със задоволство Чипике. Той беше особено чувствителен по отношение на фигурата си.

И всичко щеше да бъде наред, ако случайността не го срещна с Водната жаба.

У Чипике се пораждат вълнения

Един следобед, докато направляваше от Големия Камък пъстървите, Чипике с изумление забеляза, че недалеч от него се спотайва Нецо. Не беше хубаво, по-скоро беше противно и със светкавична бързина улавяше комарите и мухите.

– Ти пък кой си? – застана пред него Чипике.

– Аз съм Водна жаба, но това не е твоя работа.

Никой досега не бе казвал
такова нещо на Чипике.

– О-хо! Я по-кротко. Това
е моя работа, защото тук,
в гората, аз наставлям
животните. И всички
ме слушат. Дори и Елена.

– Така ли? И защо
те слушат?

– Защото съм добродушен.

Противната жаба се закуска.

– Я се махай оттук, гребосък такъв, ква-ква! Кой те
слуша тебе? Само ти се присмиват. Ето така: ква-ква-ква!
Пъхаш си носа навсякъде и си придаваш важност, но никой
не се съобразява с теб, малко нищожество!

Жабата не биваше да казва това. Чипике много се засегна, но отговори търпеливо и умно.

– Първо, досега не съм чувал в гората някой да се смее така: ква-ква-ква! И второ, наистина ме слушат! Ценят мнението ми!

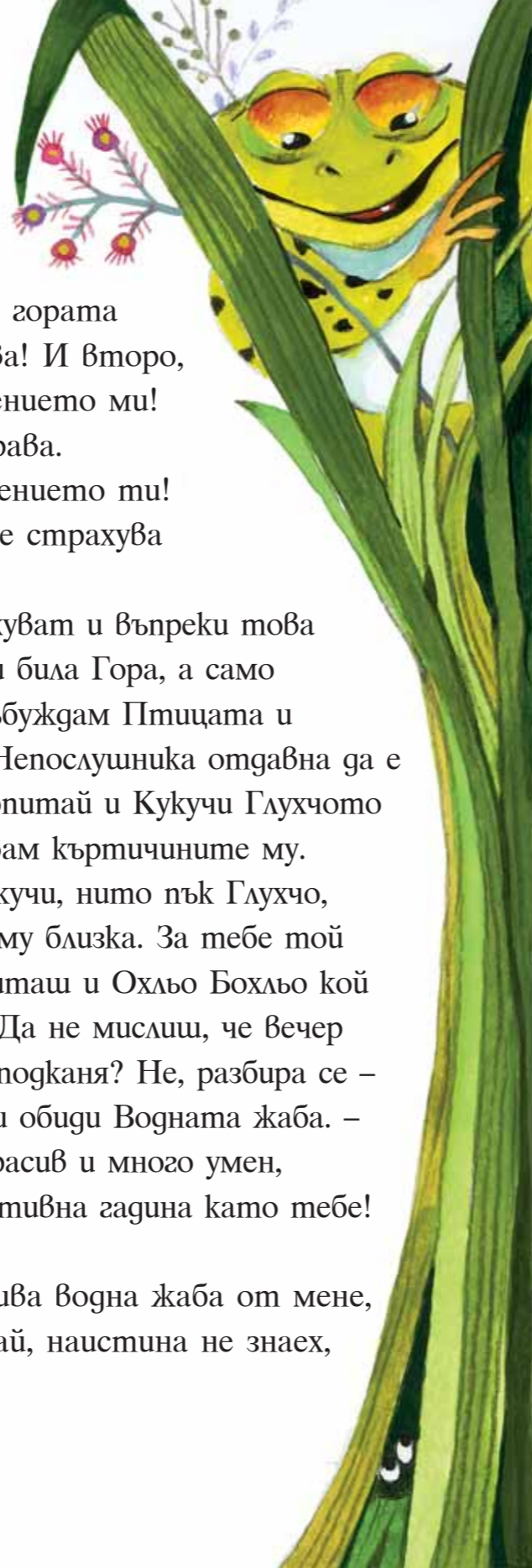
Жабата продължи да се подиграва.

– Ами, слушали те! Ценели мнението ти! Да не си въобразяваш, че някой се страхува от теб?

– Там е работата! Не се страхуват и въпреки това ме слушат. Без мене гората не би била Гора, а само горичка и храсталак. Та нали аз събуждам Птицата и Дивите пчели! А дивият Прасчо Непослушника отдавна да е умрял в гърчове, ако не бях аз! Попитай и Кукучи Глухчото какво би станало, ако не проверявам къртичините му. Но внимавай да не го наречеш Кукучи, нито пък Глухчо, защото ще се разсърди, ти не си му близка. За тебе той е Стопанина Кърт. Може да попиташ и Охльо Бохльо кой одобрява плана за къщичката му. Да не мислиш, че вечер комарите ще бръмчат, ако не ги подканя? Не, разбира се – заключи Чипике, но не се стърпя и обиди Водната жаба. – Слушат ме, защото съм добър, красив и много умен, а не такава невероятна зла и противна гадина като тебе!

Водната жаба се ухили.

– Е, тук сбърка. Няма по-красива водна жаба от мене, а що се отнася до тебе, извинявай, наистина не знаех,

че без твоя милост Гората би била горичка и храсталак. Най-покорно те моля да ми кажеш да не би случайно и слънцето да изгрява с твоя помощ?

Това беше прекалено. Чипике грабна едно камъче, за да го запрати по присмехулницата, но тя – цоп! – скочи в потока. След това неочаквано се появи го Големия камък.

– Пукни се, ква-ква-ква!

И пак изчезна.

Тогава Чипике изрече нещо такова, от което потрепериха цветята и тревите (гърветата не, защото бяха по-закалени). Той каза:

– Върви по дяволите!

Едва произнесе ужасната грубост и вече съжаляваше, но нищо не можеше да направи. В яда си дори забрави да иде при доктор Бухльо и при Таралежови, които без него нямаше да тръгнат за нощна смяна. Тръгна да се прибира вкъщи, без да отиде да вечеря, защото от яд загуби апетит. Пътъом неочаквано чу нещо да шава около корените на Гигантския бук.

Това пък какво е?

Таралежови се движеха в стройна колона – отпред таткото, зад него шестте малки и най-отзад майката. Чипике ги гледаше смаян: значи са излезли, без да им даде наставления! Врълетя го ужасно подозрение. А ако има право оная гнусна гадина? Наистина ли са си добре и без него?

Той не мигна цяла нощ. Нима беше излишно неуморното му старание? А пчелите... И те ли биха излетели от

хралупата, ако не им даде указания? Дали биха прибрави за зимата меда, без да го е опитал? И гората – би ли била Гора и без него? Не. Това не е възможно.

Заспа едва на разсъмване. Събуди се късно. Когато излезе от хралупата на Гигантския бук, слънцето вече се беше изкачило нависоко и Птицата си чистеше перата, кацнала на един клон.

– Птицо! Чуваш ли ме? Пя ли днес сутринта?

– Разбира се, че пях!

– А кой те събуди?

– Никой! Сама се събудих!

Чипике хукна към Стария бор. Пчелите усърдно летяха навън-навътре.

Забърза към Заека. За щастие, го намери вкъщи.

– Закуси ли?

– Да. Помислих си, че няма да дойдеш. И за вечеря те нямаше. Предположих, че си отишъл на гости.

– И можà да ядеш без мен?

– Защо да не мога?

Чипике хукна съкрушен към Гигантския бук.

Значи така стоят нещата. Всеки си върши работата, сякаш нищо не се е случило. О-хо! А какво ли е станало с Прасчо Непослушника? Дали е изял мухоморката? Амй, изял я е! Това веднага можеше да се види, защото отровната гъба си стоеше недокосната – цяла и здрава.

Това беше прекалено.

